



STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
LATVIŲ KALBA IR KULTŪRA IV/IV d.	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): dr. Ernesta Kazakėnaitė Kitas / a (-i): dr. Agnė Navickaitė-Klišauskienė, dr. Vytautas Rinkevičius, dr. Eglė Žilinskaitė-Šinkūnienė	VU Filologijos fakulteto Baltijos kalbų ir kultūrų institutas Baltistikos katedra

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
BA	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
kontaktinė (auditorinė)	rudens semestras	lietuvių, latvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: latvių kalba, B1 lygis	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	138	64 (+ 4)	70

Dalyko (modulio) tikslas
Pagrindiniai modulio tikslai: 1. mokyti bendrauti latvių kalba paprastose komunikacinėse situacijose siekiant A1 lygio pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis: mokyti kalbėti, rašyti, skaityti bendro pobūdžio tekstus latvių kalba, ugdyti lingvistinę, sociolingvistinę ir pragmatinę kompetencijas; 2. ugdyti tarpkultūrinę kompetenciją: kaip komunikuoti ir sąveikauti su Latvijos kultūros atstovais, dirbti, bendrauti ir bendradarbiauti siekiant bendrų tikslų; 3. ugdyti kritinį mąstymą: mokyti analizuoti, interpretuoti ir vertinti; 4. ugdyti gebėjimą dirbti grupėje ir savarankiškai; 5. skatinti kūrybingumą mokantis latvių kalbos.

Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Išklaušęs kursą, studentas: a) gerai suvoks latvių kalbos sistemą; b) suvoks latvių ir lietuvių kalbų gramatinės sandaros skirtumus; c) gebės komunikuoti įvairiose situacijose, pasiteirauti informacijos bendromis ir specialiomis temomis, suteikti bendrojo ir specialaus pobūdžio informaciją, gebės papasakoti apie pagrindinius įvykius šalyje, visuomenėje, savo darbą, specialybę, mokslinių tyrimų specifiką, kalbėti aiškiai ir nuosekliai, dalyvauti diskusijose, reikšti ir pagrįsti savo nuomonę; d) gebės kurti tekstus, kurių pagrindas yra samprotavimas, argumentavimas,	Komunikacinis kalbų mokymo metodas (paskaitos, pratybos, konsultacijos); klasikiniai informaciniai metodai (pagrindinių žodžių, sąvokų, struktūrų paaiškinimai, vaizdo, garso įrašų demonstravimas, pavyzdžių iliustravimas, medžiagos aptarimas); aktyvaus mokymo metodai (minčių lietus, dialogai, darbas poromis, užduotys grupei, diskusija, paprastų pranešimų rengimas ir / ar skaitymas); savarankiškas darbas.	Egzaminas raštu ir žodžiu sesijos metu ir 2 paskaitos trukmės kontroliniai darbai 2 ir 4 semestro mėnesiais. Iki egzamino būtina atsiskaityti visus semestro darbus: rašinėlius, leksikos testus, pristatymus, trumpus pranešimus.

parašyti įvairių stilių tekstus, specialybės ar grožinių tekstų santraukas, apžvalgas; e) gebės rašyti tekstą specialiomis arba dominančiomis temomis (pvz. atpasakojimus, trumpus pranešimus, ataskaitas), apibūdinti savo mokslinę veiklą, profesinę veiklą, perteikti patirtų įvykių ar gautos bendrosios bei specialios informacijos, straipsnių pagrindinę mintį, esminius punktus; f) gebės klausytis ir suprasti bet kokią sakytinės kalbos atmainą, paskaitas, pranešimus studijų tematika, sekti kalbančiojo samprotavimą; g) gebės skaityti ir suprasti sudėtingesnius tekstus, tekstus bendrine ir profesine kalba, rasti specifinę informaciją įvairaus žanro tekstuose (žiniasklaidos pranešimuose, straipsniuose, radijo ir televizijos reportažuose, literatūroje, nesudėtingo lygio moksliniuose straipsniuose); h) gebės skaityti ir suprasti akademinę ir grožinę literatūrą latvių kalba, straipsnius, kuriuose keliamos šiuolaikinės problemos; i) turės žinių apie Latvijos kultūrą, istoriją, literatūrą, etnografiją, jų raidos procesus, kuriuos gebės vertinti baltistiniame kontekste; j) sugebės palyginti Lietuvos ir Latvijos sociokultūrinį kontekstą; k) gebės savarankiškai surasti, įvertinti ir susisteminti reikiamą pagrindinę informaciją; l) praplės savo žodyną svarbiausių temų žodžiais; m) išmoks dirbti grupėje, konstruktyviai bendrauti ir kūrybiškai atlikti užduotis.		
--	--	--

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Nepaprastos istorijos. Pradedamas darbas su medžiaga <i>Rīgas detektīvs</i> . Detektyvų klausymas, įvykių eigos spėjimas, kūrybiškas scenarijų numatymas ir pagrindimas, diskusijos. Namų skaitymui duodama knyga nr. 12 arba 13 iš privalomosios literatūros sąrašo.				12				14	Klausymo ir gramatikos užduotys. Pratimai žodžiu ir raštu. Darbas grupėse, diskusija. Leksikos testas. Neįprastos, mįslingos situacijos aprašymas ir atomazga.

2. Trijų namuose klausytų <i>Rīgas detektīvs</i> istorijų aptarimas ir diskusija, gramatikos ir leksikos užduotys. Latvių kalba Latvijoje. Latvių kalba besirūpinančios institucijos, jų tinklalapiai, informacija. Latvių kalbos mokymosi, latvių literatūros ir kultūros tinklalapiai, tekstynai, jų taikymo galimybės. Lituanistikos centrai Latvijoje ir Latvistikos centrai Lietuvoje. Gimtosios kalbos politika. Demografinė situacija ir kalbos politika: tautinė sudėtis ir kalbų įvairovė. Lyvių ir rusų kalbų situacija Latvijoje. Straipsniai apie 2012 m. referendumą dėl antrosios valstybinės kalbos, diskusijos. Aktualūs kalbos politikos klausimai, tekstai ir diskusijos šia tema.				12				14	Tarties, klausymo ir gramatikos užduotys. Pratimai žodžiu ir raštu. Darbas grupėse, diskusija. Leksikos testas. Pranešimai apie lyvių kalbą ir kultūrą, apie aktualius kalbos politikos klausimus. Pirmasis kontrolinis darbas.
3. Trijų namuose klausytų <i>Rīgas detektīvs</i> istorijų aptarimas ir diskusija, gramatikos ir leksikos užduotys. Mokslo darbo rašymas latvių kalba ir formuluotės. Kurso ir (ar) bakalauro darbų temų aptarimas, konkrečios kalbotyros srities apibūdinimas, sąvokos, pagrindinės mokslo darbų rašymo taisyklės, pavyzdžiai. Mokslinių darbų įžangų, pagrindinės dalies dėstymo, apibendrinančios frazės, žodžiai, formuluotės.				12				14	Klausymo ir gramatikos užduotys. Pratimai žodžiu ir raštu. Darbas grupėse, diskusija. Leksikos testas. Savo rašomo mokslo darbo pristatymas auditorijoje, tezių rašymas.
4. Trijų namuose klausytų <i>Rīgas detektīvs</i> istorijų aptarimas ir diskusija, gramatikos ir leksikos užduotys. Žodžio reikšmė. Monosemija ir polisemija. Žodžių grupės: sinonimai, antonimai, homonimai. Leksikos sluoksniai: neutrali ir ekspresyvi leksika: poetizmai, šnekamoji kalba, žargonas. Veldiniai ir skoliniai. Archaizmai. Netikrieji draugai (<i>viltus draugi</i>) lietuvių ir latvių kalbose. Terminologija. Latvijos terminologinių tinklalapių pristatymas. Frazeologija. Skirtingi kalbos stiliai ir jų požymiai. Šiuolaikinių latvių autorių tekstų skaitymas, leksikos ir stilistinė analizė. Pagrindinės sąvokos, jų apibūdinimas.				12				12	Klausymo, kalbėjimo, gramatikos, rašymo užduotys. Pratimai žodžiu ir raštu. Leksikos testas. Tekstų skaitymas ir analizė (leksikos atranka, jos apibūdinimas). Vertimo pavyzdžiai ir bandymai. Antrasis kontrolinis darbas.
5. Trijų namuose klausytų <i>Rīgas detektīvs</i> istorijų aptarimas ir diskusija, gramatikos ir leksikos užduotys. Pasakos. Imanto Ziedonio „Spalvotosios pasakos“: jų herojai, vaizdiniai, leksika.				8				12	Klausymo, kalbėjimo, rašymo ir vertimo užduotys. Pratimai žodžiu ir raštu. Rašinys-pasaka.
6. Pasiruošimas egzaminui				4		2		4	Įvairaus tipo užduotys
7. Konsultacijos prieš egzaminą neaiškiais klausimais, temomis.				4		2			Įvairaus tipo užduotys
Iš viso				64		4		70	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
1. 2 kontroliniai darbai	20	2 ir 4 semestro mėnesiai	10 % teisingai atliktų užduočių – 1 balas.
2. Egzaminas raštu	40	Sesija	10 % teisingai atliktų užduočių – 1 balas.
3. Egzaminas žodžiu	40	Sesija	3 balai – turinio atskleidimas, išsamumas, tinkamumas; 2 balai – pasisakymo nuoseklumas, rišlumas;

			4 balai – kalbos priemonių taisyklingumas, įvairovė, žodyno turiningumas (gramatika, žodynas); 1 balas – tartis.
--	--	--	---

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Agne Navickaite-Klišauskiene, Vītauts Rinkevičs, Egle Žilinskaite-Šinkūniene	2020	<i>Skaidrs! Latviešu valoda lietuviešu studentiem. A1</i>		Rīga: Latviešu valodas aģentūra
Agne Navickaite-Klišauskiene, Vītauts Rinkevičs, Egle Žilinskaite-Šinkūniene	2023	<i>Skaidrāk! Latviešu valoda lietuviešu studentiem. A2</i>		Rīga: Latviešu valodas aģentūra
Šalme Arvils, Pēteris Ūdris	2005	<i>Do it in Latvian! + CD</i>		Rīga, Apgāds SI
Šalme Arvils, Ilze Auziņa et al.	2019	<i>Laipa. B1. Mācību grāmata + darba burtnīca</i>		Rīga, LVA
Būdviķe Inta, Brigita Šiliņa, Rota Vizule	2004	<i>Palīgā!, mācībgrāmata pieaugušajiem</i>	3. un 4. līmeņi	Rīga, LVAVP
Cīrule Līga, Brigita Šiliņa	2003	<i>Palīgā!, darba burtnīca</i>	3. un 4. līmeņi + CD	Rīga, LVAVP
Nau Nicole, Inga Klēvere-Wälchli	2011	<i>Latviešu valoda studentiem</i>		Rīga: LVA
Balkevičius Jonas, Laimutė Balode, Apolonijs Bojate, Valters Subatnieks	1995	<i>Lietuvių-latvių kalbų žodynas</i>		Rīga, Zinātne www.letonika.lv
Butkus Alvydas	2003	<i>Latvių-lietuvių kalbų žodynas</i>		Kaunas, Aesti www.letonika.lv
Papildoma literatūra				
Jundze Ingūna, Intra Liepiņa	1999	<i>Izdales materiāli latviešu valodas apguvei cittautiešiem</i>		Rīga, Zvaigzne ABC
Svarinska Asja	2003	<i>Latviešu valoda. Mācību kurss 25 nodarbībām</i>		Rīga, Zvaigzne ABC
Nau Nicole		<i>Komunikatīvā gramatika + vingrinājumu grāmatas</i>	1., 2., 3. daļa	Rīga, LVAVP
Paegle Dzintra	2003	<i>Latviešu literārās valodas morfoloģija</i>	1. daļa	Rīga: Zinātne

ATNAUJINTA: 2025-03-28